

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 30 K. Letno 360 K.
Inozemstvo:
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Oglasi: enostolpna mm vrsta za
enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 360.
Uprava:
trg S. — Telefon 44
ne vračajo.
priložiti znamke
igovor.
Ljubljana.

Seja zakonodajnega odseka.

Beograd, 28. jul. Danes dopoldne je imel sejo zakonodajni odsek. Početkom seje je predsednik dr. Momčilo Ninčić sporočil, da je treba izvoliti novega predsednika. Na predlog posl. Miše Trifunovića je bil nato izvoljen za podpredsednika posl. dr. Žerjav. Zatem je naznanil predsed-

nik dr. Momčilo Ninčić da je 2. točka dnevnega reda razprava zakona o zaščiti javne varnosti in javnega reda v državi. Nato so govorili razni govorniki k dnevnemu redu, med njimi minister notranjih zadev Svetozar Pribičević in komunist Triša Kaclerović.

Iz koroškega deželnega zbora.

Celovec, 29. jul. Ustavodajni deželni zbor je danes sklenil, da se takoj razveljavijo omejitve prometa z živino, ki še obstajajo in da se takoj odpravijo maksimalne cene za meso. V odgovoru na vprašanje glede tega, da se delajo težko Korošcem pri potovanju v Jugoslavijo, se je odgovorilo, da so imeli ponovni protesti deželne vlade radi pasivnega zadržanja jugoslovenskih oblasti le malo uspeha. Vlada bo napravila korake pri zvez-

nem ministristvu za zunanje zadeve, toda interpellanti morajo predložiti natančen material. Na vprašanje slovenskega poslanca Poljanca radi sramotenja in klofutanja dne 5. julija, se je odgovorilo, da je krivec 20 letni mladenič in da vlada ostro obsoja to sramotenje ter da bo storila vse potrebne korake, da se storilec, ki je dal poslancu dne 5. julija klofuto, ostro kaznuje.

Madžarska vlada organizira naše teroriste.

Zagreb, 29. jul. »Riječ« javlja iz dobro poučenih virov, da pripravlja madžarska vlada organizacijo terorističnih čet, ki bi imele začeti akcijo v naši državi s tem, da bi vršila atentate na regenta, ministrskega pred-

sednika, bana dr. Tomljenovića in druge. Vodja te organizacije je zloglasni Gagliardi, ki prejema madžarski denar in z njim nabira bivše madžarske rdeče čete v ta namen.

Vlada in razveljavljanje komunističnih mandatov.

Beograd, 29. jul. Z ozirom na razveljavljanje mandatov komunističnih poslancev bo vlada tekom tega

tedna določila, kdaj se vrše volitve za osemindeset poslancev.

NOVE POŠILJATVE DROBIŽA.

Beograd, 29. jul. Finančno ministristvo je prejelo 6 vagonov drobiža po 10 in po 25 par. Novci po 10 par se pustijo takoj v promet, novci po 25 par pa se bodo nekaj časa zadržali. Zaenkrat pridejo v promet novci po 25 par, ki se kujejo sedaj v Novem Sadu in Zagrebu.

IZVEDBA AGRARNE REFORME.

Beograd, 29. jul. Po odloku finančnega ministristva z dne 14. t. m. je razpisan konkurz za izdelavo načrta za štiri procentne obligacije za finančno likvidacijo agrarnih odnosov v Bosni in Hercegovini. Za načrt so razpisane tri nagrade, ena 7000 dinarjev, druga 5000 in tretja 3000 dinarjev. Rok za izročitev načrtov je 31. avgusta. Načrti morajo biti zasnovani po naših narodnih motivih. Ocenjevalni sod bodo tvorili gg. Andrej Stefanović, vseučiliški profesor, načelnik ministristva za javna dela Pera Popovič in vseučiliški profesor Branko Zakanovič. Vsa podrobnejša pojasnila daje generalna direkcija državnih dolgov.

ITALIJA IN SEJA VRHOVNEGA SVETA.

Rim, 29. julija. (Izv.) Ministrski predsednik Bonomi je sklenil, da se z ministrom vnanjih zadev udeleži zasedanja vrhovnega sveta.

ŽELEZNIŠKA ZVEZA MED ČEŠKOSLOVAŠKO IN JUGOSLAVIJO.

Praga, 29. jul. (Izv.) V Pragi so se začela českoslovaška - jugoslovaška pogajanja v svrhu direktne železniške zveze med českoslovaško in Jugoslavijo preko Madžarske.

Klic iz noči.

Partiz.

»Mr. Joe Jenkins, zasebni detektiv?«

»Tako je.«

»Prišlec je stopil bliže. Zdelo se je, da je hodil naglo, zakaj ves je bil zapel in upehan.« »Slišal sem o vaših nenavadnih zmoglostih, Mr. Jenkins,« je izpregovoril z vidnim naporom. Besede so se mu trgale iz ust, in trepetal je po vsem telesu. Detektivu se je zdelo, kakor bi imel pred seboj bolnika — ali pa človeka, ki ga je spravilo nekaj v smrtni strah.

»Prositi vas moram oproščenja, Mr. Jenkins,« je povzel čudni gost, »ker sem vdrl že ob sedmih zjutraj v vaše stanovanje. Toda stvari, ki sem jih preživel nocojšnjo noč, me silijo k temu. Vem, da ne bi imel miru, dokler ne bi govoril z vami. Moje stanovanje je čisto na iztočnem koncu Pariza, v ulici St. Fargeau v 20. okraju; tri ure sem hodil k vam, peš, da veste. Pomagajte mi, Mr. Jenkins, ne zavrnite moje prošnje.«

»Zakaj se ne obrnete na policijo?«

»Moj doživljanj je takšen, da se mu človek, ki ni vajen gledati nekoliko globlje od navadnih policijskih komisarjev, nemara sploh ne bi čutil. Policija hoče videti dejstva, a tu jih ni! In vendar me navdaja slutnja, da mi preti neposredna smrtna nevarnost.«

»Odklej vas navdaja ta slutnja?«

»Od snoči; se pravi, od davi. In zato sem prišel k vam, Mr. Jenkins. Morda se vam posreči pretrgati zastor, ki je razgrnjen nad mojimi doživljanji, ter doznati, kaj me je spravilo v tolikšen strah in trepet.«

RUSKI POMORSČAKI IN STRADAJOČE PREBIVALSTVO.

Moskva, 28. jul. (Izv.) Pomorski baltiške flote so sklenili, da da ujejo mesečno gotov del svoje plače za stradajoče prebivalstvo v Rusiji.

ODPRAVA MADŽARSKIH FAKULTET V BRATISLAVI IN KOŠICAH.

Praga, 28. julija. (Izv.) Ogrske pravne fakultete v Bratislavi in v Košicah se opuste.

HRVATSKA KMETSKA ZAJEDNICA IN KONFERENCA HRV. OPOZICIJSKIH STRANK.

Sarajevo, 29. jul. Osrednji odbor hrvatske kmetijske zajednice je imel včeraj svoj občni zbor, na katerem so bili izvoljeni delegati, ki se udeležijo v Zagrebu konferenca hrvatskih opozicijskih strank, ki se vrši koncem tega meseca.

VSTAJA PROTI ALBANSKI VLADI.

Pariz, 29. jul. V Skadru je izbruhnila vstaja proti albanski vladi.

POLOM BOLJŠEVIŠKEGA REŽIMA.

Kodanj, 29. julija. (Izv.) Iz Revala se poroča, da je Lenin kot poslednje sredstvo za rešitev Rusije iz sedanjega položaja predlagal, da se prizna državni dolg, ki so ga svoječasno boljseviki anulirali. To pa bi bilo izvedljivo le v tem slučaju, da se z izplačilom obresti in vračilom dolga ne prične pred 1. 1925.

ANGLIJA IN FRANČOSKA NOTA.

Pariz, 29. jul. Listi poročajo, da je imel angleški ministrski svet pod predsedstvom Lloyd Georgea včeraj v Downing Streetu dve seji, katerih so se udeležili vsi člani kabineta ter Balfour, ki bo baje zastopal Anglijo pri zborovanju vrhovnega sveta, kakor tudi ministrski predsedniki dominijonov in zastopniki Indije. Na teh dveh sejah je razlagal lord Curzon položaj, ki je nastal vsled zadnjih korakov franoskega poslanika, nakar se je sklenilo, da se odloči o tem vprašanju popoldne. Opoldne pa je zopet obiskal poslanik Saint Aulaire lorda Curzona, nakar je imel ministrski svet drugo sejo, na kateri se je sestavil odgovor na franosko noto.

REŠITEV GORNJEŠLEZIJSKEGA VPRAŠANJA.

Pariz, 29. julija. (Izv.) Prvo zasedanje poverjenikov za ureditev gornješlezjskega vprašanja se je vršilo v zunanjem ministristvu. Posvetovanja se vrše strogo tajno.

GRŠKO-TURŠKA VOJNA.

Atene, 29. julija. (Izv.) V zasedanju vojne sveta, ki se je vršil v Kartaniji pod predsedstvom kralja, se je ugotovilo, da so kemalisti poraženi in za nadaljevanje boja nesposobni. Izvzemši slučaj, da bi bila Grčija prisiljena iz političnih vzrokov, svojo operacijsko bazo razširiti, ni v bodoče pričakovati nikalnih večjih bojev več; grške čete bodo vršile le še ohranjevalno službo.

PADANJE MADŽARSKE KRONE.

Budimpešta, 23. jul. »Magyar Hirlap« priobčuje danes izjavo finančnega ministra Hegedüsa, v kateri pripisuje ta padec madžarske krone izključno izplačevanju nemške vojne odškodnine. Čim se ta prehodni pojav premagaja, bo madžarska krona zopet poskočila.

Na delo.

Dolžnost vseh političnih činiteljev bi bila, celiti med narodom rane, ki mu jih je zasekala vojna — tako v moralnem kot materijalnem oziru. Toda po večini so naši politični voditelji na krivi poti. Mesto da bi ljudstvo vzgajali, so se poprijeli hujskanja. Vzeti hočejo ljudstvu zadnji preostanek morale in ubiti v njem vsak čut pravičnosti in poštenja.

V tem so se po prevratu predvsem odlikovali komunisti. Z demagoškimi frazami so sejali med delavstvom razdor, s čemur so le podpirali kapitalizem, ki jih je zato tudi skoro do zadnjega favoriziral, ker resne nevarnosti vrljub našemu svarenju v njih ni videl. Kapitalizem je šel celo tako daleč, da je javno proglasil, da spada delavstvo v internacionalne organizacije in da so narodne organizacije zanj brez pomena. S tem je seveda pomagal onim, ki so pri vsaki priliki skušali našemu ljudstvu vcepiti prepričanje, da sme pričakovati pomoči le od zunaj in ki so učili, da jugoslovaški proletarijat nima sam dovolj moči, da bi se uspešno zamoget boriti proti izkoriščanju. Vzeti so mu hoteli slednje zaupanje v lastno moč. Vsled pomanjkanja politične narobrazbe se je tem voditeljem pod direktno protekcijo kapitalističnih strank posrečilo pridobiti za svoje prevratne namene velik del proletarijata, kateremu je šlo edino le za zboljšanje gmotnega svojega položaja in je hotelo to zboljšanje doseči magari tudi potom nasilja. Ker mu ni nikdo pokazal drugega pota, po katerem bi prišlo do svojih pravic, se je delavstvo oprijelo internacionale in pričelo smatrati narodnost le kot pulko frazo. Politični demagogi in pustolovci, po večini ljudje brez vsake zvestosti odgovornosti, so ga spravili z tarizejskimi, nikdar izpolnjivimi obljubami na kriva pota in dosegli — ne zmago proletarijata, temveč zmago kapitalizma.

Naša vlada je takrat vse to mirno gledala in dosledno prezirala naše ponovne svartive, s katerimi smo opozarjali na okuženje, ki so ga razširjali plačani tuji agenti s pomočjo domačih protidržavnih elementov in lahkovernih idealistov in pustolovcev. In kljub temu, da je naše delavstvo v svojem jedru pošteno in zdravo, je hodilo in še hodi zapeljano po brezvestnih elementih po krivih potih. Ljudsko nezavednost so izrabili komunisti v zvezi z ostalimi internacionalcami v svoje svrhe in naše vladne stranke niso storile ničesar, da bi mase našle pot, po kateri bi jugoslovaški proletarijat prišel do svojih pravic brez nasilja in atentatov. Pač pa so ovirali pri njihovem delu vse one poštene delavne ljudi, ki so videli, kaj prihaja in se po svojih močeh trudili, da preprečijo ali vsaj omejijo komunistično zlo.

Sedaj ko so začutili komunistično nevarnost vladne stranke kot ogrožanje njih samih, so se odločile končno za odločen nastop proti komunistom. Ta nastop samo pozdravljamo, ker oni, ki proglašajo nasilje nima pravice protestirati, če se tudi proti njemu uporablja najstrožje odredbe. Paziti pa je seveda pri tem, da ne bodo z krivimi zadeti tudi nedolžni.

Sveta dolžnost vseh pa, ki res ljubijo našo državo in narod, je, da gredo med naše ljudske mase in jih pouče, da obstoja socializem, ki je pripravljen za razredne koristi vedno žrtvovati narod in njegovo svobodo, da pa obstoja tudi narodni socializem, ki se zaveda svojih dolžnosti napram narodu in katerega glavna osnova je ljubezen do domovine.

Ako se bo naša toliko nesnično našo državo in narod ljubečih učiteljev-delavcev, kolikor se je pokazalo zadnje dneve denuncijantov, potem se našim delavskim masam ne bo težko odločiti: ali naj deluje socializem za Jugoslavijo ali proti njej, ali naj utrudi našo samostojnost ali naj bo le orožje v rokah prevratnih življenj, ki se igrajo z našo bodočnostjo.

Pojdite med delavstvo v imenu srečne bodočnosti naše države.

Preiskava radi atentata na regenta.

Beograd, 29. jul. Ker je zapletenih v afero atentata na regenta večje število oseb, ki se nahajajo v tem času v inozemstvu, bo zahte-

vala vlada diplomatično, da se ji dotične osebe izročijo. Izročitev dr. Steme Markovića se bo zahtevalo še danes.

POLOŽAJ V GORNJI ŠLEZIJL.

Pariz, 28. jul. Na današnji seji ministrskega sveta, ki se je vršila v elizejski palači, je obrazložil ministrski predsednik Briand položaj v Gornji Šleziji. Ker se bo angleška vlada najbrže šele danes posvetovala o vprašanju, ki ga je sprožila franc. vlada, bo ministrski svet jutri zopet zboroval, da prouči odgovor angleške vlade.

LEO STEIN UMRL.

Dunaj, 29. jul. Znani pisatelj in libretist mnogih znanih operet Leo Stein je umrl po dolgi mučni boleznii v starosti 59 let.

Curich: Berlin 7.55, Newyork 610, London 21.80, Pariz 46.70, Milan 25.30, Praga 7.70, Budimpešta 1.65, Zagreb 3.50, Bukarešta 7.75, Varšava 0.30, Dunaj 0.67, avstrijske krone 0.64.

Dunaj: Dolarji 963—967, marka 1189—1195, sterlingi 3444—3465, franc. franki 7384—7450, liga 4020—4060, jugosl. dinarji (tisočaki) 2145—2165, (stotaki) 2125—2145, poljske marke 45.50—46.50, švicarski franki 15865—15875, češke krone 1200—1210, madžarske krone 248—252, levi 750—760, Zagreb: Devize: Dunaj 18.65—18.70, Berlin 220—222, Budimpešta 46.50—47.50, Bukarešta 225—228, Italija 738—742, Italija 738—742, London (izplačilo) 632—650, London (ček) 0—640, Newyork 178—179.50, Pariz 0—1367, Praga 223—225, Švice 2925—2975, Valute: Dolarji 170—174, avstrijske krone 19—21, carski rubli 20—30, českoslovaške krone 222—0, angleški funti 0—640, napoleonidori 596—600, nemške marke 210—219.50, italijanske lire 736—740.

v posetih pri njenih roditeljih v Mar-selju. Zato spim ta čas sam; žive duše ni v hiši razen mene.«

»Kolikšna je vaša hiša?«

»Enonadstropna. V pritličju so tri, v prvem nadstropju štiri sobe. Moja spalnica je pri tleh, zraven pa imam pisalno sobo s telefonom. Ta telefon je stranska postaja naše tovarniške telefonske napeljave. Kadar odidem zvečer ob sedmih iz tovarne, pretaknem telefon na svoje stanovanje; časih se namreč zgodi, da me pokliče še po delopustu kak odjemalec, ki se mu mudi z naročilom.«

»Kako večasih: pogosto?« je vprašal detektiv. — »Zelo redko; zadnjih pet mesecev sploh nikoli. To noč pa se je pripetilo nekaj, kar me navdaja s tem večjim strahom — naravnost smem reči: z grozo — ker mi je medsebojna zveza dogodkov povsem nerazumljiva.«

»In ta doživljanj se tiče telefona?«

»Da. Kakor po navadi sem legel snoči ob poldvanajstih spat. Družba prijateljev se je bila zbrala pri meni; pili smo par kozarcev vina. Nekako ob enajstih zvečer sem obhodil tovarno in sem našel vse v najlepšem redu. Telefon — o tem sem se prepričal še posebej — je bil pravilno pretaknjen na moje stanovanje.«

»Kje so bili vaši prijatelji, ko ste bili vi po tovarni?« — »Ostali so par minut sami v obednici. Bili so stari, preiskušeni prijatelji in vrhutegi sami imoviti ljudje.«

»Prav. Dalje.«

(Dalje prih.)

Razširjajte „Jugoslavijo“.

Denuncijanti.

Se izza težkih dni strašne svetovne vojne, ko so nas preganjali avstrijski rablji, čutimo globok stud do ljudi, ki so letali na policijo in denuncirali. Očividno se gotovi ljudje tudi danes ne morejo odvaditi tega ogabnega posla. S hinavskimi obziri in pasjo poniznosti se plazijo okoli policije in denuncirajo poštene Jugoslovane, ki so ne samo z dušo in srcem vneti za našo državo, marveč tudi delajo za njo. To sramotno delo počenja gospoda okoli »Jutra« z edinim namenom, uničiti vse, kar je nevarno koruptni demokrati kliki. Vse hočejo spraviti pod ključ, ki ne soglašajo z njihovim narodu škodljivemu počenjanju. Kaj neki dobijo za svoj sramotilni posel? Gotovo globoke fondre, da laže finansirajo »Jutra« itd. — Danes je jasno kakor beli dan, da so demokrati poslance Brandnerja denuncirali z edinim namenom, da mu škodujejo, da škodujejo narodno-socialistični stranki in poleg tega onemogočijo potrditev ljubljanskega župana tov. Peska. Hinavsko zvito in lažljivo poročilo o shodu v Trbovljah, ki ga je »Jutra« prineslo v sredo, je na četrtekovi seji zakonskega odbora že imel v rokah minister policije Svetozar Pribičević in ga prečital. O tem poročila večerajne »Jutra« v svojem poročilu iz Beograda, kakor sledi: »V nadaljnjem govoru je povdarjal minister Pribičević, da zakonski načrt ni naperjen samo proti komunistom kot takim, ampak proti vsem, ki se poslužujejo komunističnih metod. Prebral je med drugim govor poslanca Brandnerja v Trbovljah, ki je najboljši dokaz, da se mora dati zakonu za zaščito države čim širša podlaga.«

Kdo sedaj, po zgornjih dokazih še dvomi o tem, da se je demokratom šlo samo za to, da s tem da podtaknjeno poslancu Brandnerju protidržavna dejanja, da ga očrnijo kot komunističnega atentatorja, prepričajo potrditev ljubljanskega župana, Brandnerja pa spravijo v zapor. To so povedali dovolj jasno v večerajšnjem uvodniku.

Pri celi stvari pa je najlepše to, da večerajšnje »Jutra« uvideva svojo pogreško in se umika, da bi napravilo lepši utis na javnost in ublažilo svoje težke obdolžitve. Sedaj, ko je denunciacija že izvršena, ko ima Brandnerju podtaknjen govor, ki ga je objavilo »Jutra« že v rokah minister policije Pribičević, sedaj šele denuncijant v »Jutra« priznava, da si ni zapisoval Brandnerjevih besed, pač pa, da je objavil v poročilu o trboveljskem shodu samo vtis, ki jih je napravil Brandnerjev govor na prisotne. Za njega je bilo zadosti slišati nekatere delavce, češ, saj skoraj ostrejšje govori, kot naši govorniki. Dočim je prineslo »Jutra« od srede in predvečer težke in pozitivne ocitke napram poslancu Brandnerju, mu v večerajšnji številki samo še očita, da se je zaletel. Mi hočemo objaviti tozadnevne stavke iz večerajšnega »Jutra«, da čitatelji vidijo, kako neopravičen je bil težak napad na poslanca Brandnerja. »Jutra« piše: »Naš članek ni bil ničesar drugega kot izraz vtiskov, ki jih je Vaš govor napravil na poslušalce. Če so pa utisi taki, da se celo delavce poslušalec izrazi: »Saj skoraj ostrejšje govori, kot naši govorniki.« potem pač morate priznati, da ste temu edino le Vi krivi. Verujemo, da je Vaš govor kolikor toliko namenjen temu, da pridobite komuniste, delavce, na svojo stran. Da ste v tej želji šli z Vašim govorom v takšne dimenzije, se je zaželo o Vašem političnem prepričanju dvomiti, potem pač morate posneti iz tega dober nauk za bodočnost... Če niso navedene vse besede, nam pač morate oprustiti, ker ni bilo posebnega stenografa na shodu — kar je mogoče še bolje. Naš članek, kakor že rečeno, je izraz vtiska, ki ga je Vaš govor napravil na prisotne, bodite torej drugič previdni, če držite agitacijske shode, četudi so ti vedno v korist Vaše stranke.«

Tako piše večerajšnje »Jutra« in se skuša opravičevati, ker je denuncijant najbrže vendarle nekoliko sram svojega denuncijantskega posla. Redakcija »Jutra« večerajšnjega članka, ki je ovrgel laž, objavljeno v sredo in četrtek, gotovo ne bo poslalo ministru Pribičeviću, ker nima namena popravljati krivice, marveč hočejo hinavci samo napram javnosti pokazati lepše obraze. Kajti demokratom je šlo samo za to, da Belgradu dokažejo, kakšni so narodni socialisti, da s tem na eni strani prepričajo potrditev ljubljanskega župana, na drugi strani pa dajo policiji v roke orožje za preganjanje koroškega rojaka poslanca Brandnerja. Demokrati denuncijanti se nam gnusijo. Ozračje je bolj zadušilo, kakor leta 1914. ko je izbruhnila vojna in so naše ljudi avstrijski rablji eskortirali v ječe in internacije.

Obsodba denuncijantov.

Da se zgražajo nad denuncijantstvom, ki so ga pričeli izvajati zadnji čas napram NSS in g. Pesku demokrati intriganti, tudi naši načelni politični nasprotniki je umevno. Večerašnji »Slovenec« prinaša o postopanju demokratov ostro tako težko obsodbo, ki jo deloma ponatiskujemo:

Drugače pa moramo soditi in obsoditi slovenske policajdemokrate, ki pišejo o »črni in rdeči jezuitih«, podtikajo svojim političnim nasprotnikom, da v praksi izvajajo načelo »namen posvečuje sredstvo«, dejansko pa se le sami drže tega načela. To je dokazalo večerajšnje »Jutra«, ki podtika narodno-socialističnemu poslancu da je na nedeljskem shodu v Trbovljah vrgel z obraza nacionalno krinko in se brezpopojno proglasil za komunističnega. Ni naš namen, braniti poslanca Brandnerja, ki v svojih izjavah rad podtika grehe demokratov tudi ljudski stranki, da bi na ta vse prejkakor objektivni način dvignil slavo svoje stranke, ampak pokazati hočemo, da je metoda demokratskega časopisja nemoralna. Kdor pozna poslanca Brandnerja, mu pač ne bo mogel očitati, da je komunist ali boljševe in mu odrekati nacionalnega čustva. »Jutra« je pa to storilo, ker mu je dobrodošlo sredstvo v nepošteni borbi proti potrditvi ljubljanskega župana. Zato »Jutra« na podlagi podtikanja, ki jih je posl. Brandner, že izjavil: »Nepoobitno sledi iz Brandnerjevega govora, da je g. Anton Pesek tudi na strani terorističnega gibanja. In konsekvence? G. Anton Pesek mora biti toliko moza, da je pripravljen nositi za svoje principe tudi vse konsekvence. Dolžnost vlade pa je, da neha že s protežiranjem in zaščiti državo pred prevratnimi elementi, pa naj nastopajo ti že pod to ali ono krinko. — Zgoditi se zato ne sme, da bi prišlo komunističnih atentatov na ljubljanskem magistratu gospodov »narodni komuniste. Odtod torej krokolilove solze! Posl. Brandnerja je treba proglasiti za komunističnega, da se more nato stigmatizirati g. Peska za terorista — zakaj ne kar direktno za atentatorja? — in potem zahtevati, da se g. Pesek ne potrdi za župana ljubljanskega! Policajdemokratom je pač vsako sredstvo dobro, samo da dosežejo svoj namen. G. Pesek ni naš človek in nimamo nobenega povoda zavzemati se zanj, toda v danem slučaju gre za načelo. G. Pesek je bil pravilno izvoljen ljubljanskim županom in zgolj demokratske intrige niso in ne smejo biti noben zadostni vzrok, da vlada ne bi Peskove potrditve potrdila. Niti to naravnost škandal prve vrste, da bosta kmalu potekla dva meseca, odkar se je izvršila volitev ljubljanskega župana in vendar Ljubljana še danes nima svojega župana. Tako se onemogoča redno gospodarstvo v ljubljanski občini in kdo ve, kdaj pride vsled demokratskih intrig do »reda in rade« v mestni občini ljubljanski? Demokratiški časopisje pa je vrh tega tako drzno, da zagovarja to nezakonito stanje z — atentati zločinskih teroristov, ki niso v nobeni zvezi z vprašanjem ljubljanskega župana, in poštene ljudi vzporeja s političnimi zločinci. Mislimo, da ni treba samo zaščititi državo pred prevratnimi elementi, ki z nasilstvi rušijo red v državi, ampak da spadajo na zatožni klop tudi tisti javni funkcionarji, ki govore sicer o redu in radu v državi, sami pa s strankarskimi sekretarji onemogočujejo red in rad v občinskem gospodarstvu z zavlačevanjem potrditve župana. Če ima vlada res kake zakonite misleke zoper potrditev ljubljanskega župana — česar seveda ne verjamemo — naj bi izvajala konsekvence takoj po županovi izvolitvi, če jih pa nima, pa naj župana potrdi in tega vprašanja ne zavlačuje v neskončnost. Prav nič ne bi škodovalo, ako bi se v zakonski predlog o zaščiti države sprejel tudi člen, ki bi varoval red v državi tudi proti posameznim ministrom, ki po pravici zahtevajo red od drugih, sami ga pa ne držel!

O sestavi komunistične stranke.

Za presojanje notranje sile in odpornosti komunistične stranke v Jugoslaviji, je primerno, da si ogledamo njeno sestavo, in se poučimo, iz kakih elementov sestoji in kakšne so teh težnje. Stranka je stigmatizirana kot protidržavna. Ta označba je pravilna iz dveh vidikov, prvič hočejo komunisti uresničiti svoj program na podlagi razdejavanja sedanje države in njenega ustroja in so si v dosegu svojega cilja principijelno zbrali revolucionarno pot. Drugič je komunistična metoda škodljiva državi v svojih posledicah, to se pravi, da bi nam prineslo sovjetiziranje Jugoslavije nepopravljivo narodno škodo. Kajti v slu-

čaju, da bi se komunistom posrečilo zmagati, bi mi izgubili znatne obsejne napol potujčene predele, ki bi se prisključili soednjim državam. O tem smo si popolnoma na jasem in o tem ne bomo dalje razpravljali.

Manj enostavno je drugo vprašanje, v koliko so komunisti v Jugoslaviji iz narodnih ozirov za razrušenje naše države. To nam bo pokazala analiza skupin, ki so se zbrale v komunistični stranki.

Značilno je, da so komunisti v Sloveniji najmočnejši na Jesenicah, v Ljubljani in v premogovnem revirju Trbovlje-Hrastnik-Zagorje, sploh da imajo veliko premoč nad soc. demokrati na ozemlju bivše Kranjske, do čim so le neznatno zastopani v celjskem območju ter v Mariboru in v vsem severnem območju, to je nemškutarskem ozemlju. Iz tega lahko sklepamo, da so ostali nemškutarski delavci v socialni demokraciji, za kar leži razloga v okolnosti, da je zanje v glavnem merodajen vzgled avstrijske socialne demokracije, ki je odklonila komunizem.

H komunistom so šli v glavnem mlajši neizkusni in neizsolani, zlasti pa oni, ki jih je šele vojna in ruska revolucija pridobila za socializem. To nam kaže tudi število glasov po kmetih, ki so jih oddali za komuniste bivši ruski vojni ujetniki.

Na Hrvaškem je protidržavno, protijugoslovanske elemente povečini pobral Radič, med komunisti jih ne bomo našli mnogo. Pač pa je brez dvoma v Vojvodini obilo ljudi v stranki, ki so pred vsem Madžari ter Nemci in ki izrabljajo komunistično stranko v svrhu razkrajanja države. Najbolj pa je protidržavno načelo merodajno v južni Srbiji, kjer je znano, da so vstopali v stranko bulgarski agitatorji, dasi je zraven tudi obilo ljudi, ki so šli pod rdečo zastavo, da s tem demonstirajo proti brezkončnemu nacionalnemu boju, ki je deželi kot posameznikom povzročil zadnje desetletje toliko gorja. Vrh tega se je južna Srbija odločila za »komuniste« po vzgledu severne Srbije, kjer je šla na levo takorekoč celokupna bivša socialna demokracija, dasi so stari vodje ostali na strani in šele v poslednji dobi nastopajo pozitivno in organizatorično po predvojni socialdemokratski poti.

Toda povrh vsega tega dajo zelo važno obiljeje komunistični stranki ljudje, ki so vstopili vanjo šele — po osvobojenju, ki so pa bili preje najhujši — nacionalisti. To velja o vseh prečasnih pokrajinah, pa tudi o stari Srbiji. So to ljudje, ki so stali dolga leta v najneizprosnejši borbi z avstrijskim režimom in sicer pod izrazito jugoslovansko egido. Ljudje, ki imajo za seboj meseci in leta avstrijskih ječ in še več, ljudje naposled, ki so tvorili kaadre starih komitašev v balkanskih vojnah.

Publicistika je že govorila o tem tipu. Ko se je izvršilo osvobojenje in ujedinenje, se niso mogli ti vneti borci nacionalne svobode uživati v dejstvu, da je nova država slovensko delo, kot so druge države na svetu, z slabimi in dobrimi stranmi, kjer si je treba pravilno notranjo uredbo in občno enakost izbojevati polagoma z novo borbo. Čutili so se razočarane, nova nacionalna država ni bila svobodna država njih sanj in vrgli so se z vso silo v boj za njeno neposredno, takojšnje in popolno preobrazbo. — Razumljivo je, da so se ti ljudje vrgli v komunistične vrste, saj so bili dotlej nositelji in propagatorji neposredne akcije, brezobzirnega boja, ljudje, ki jim je od načrta do izvršitve le en korak. Socialna borba se jim zdí ravno tako kot nacionalna, kar je seveda silna pogreška.

Zato imamo v vseh naših pokrajinah obilo bivših nacionalistov in dobrovoljcev med komunisti, dostikrat celo na vodilnih mestih. Da imajo ti v sebi malo pravega socializma, je jasno. Posebno pa ne pozabimo, da so to ljudje, ki so neštokrat tvegali življenje za svojo idejo, najizrajtejši možje dejanja in borbe, kakor jih je obilo dal vsak čas ravno srbski del našega naroda.

S tem dejstvom, ki je davno znano, moramo računati, kar ni brez pomena. Sodimo, da bodo ti nebrzdani ljudje še dolgo nastopali, ko bodo široke množice že davno sprejele nauk, da z glavo ni mogoče skozi zid.

Prizadevanja nemške publicistike.

Pred svetovno vojno je pripravljala angleška žurnalistika javno mnenje na bodoče dogodke s tem, da je vedno slikala rastočo nevarnost Nemčije. Najpodjetnejši angleški publicisti so objavljali najdrznejše načrte o izkrcanju nemške armade po zračni flotili. Med svetovno vojno se ni niti desetina napovedanih svetov uresničila, a an-

gleška javnost je bila pripravljena za vse eventualnosti.

Danes sedi Francija Nemčiji za vratom. Na zahodu jo tišči s svojimi sankcijami, da ji je zasedla najproduktivnejše industrijalne pokrajine, na vzhodu ima pa Poljsko, ki je popolnoma v rokah Francije. Nemčija točno plačuje težke milijarde ter se skoraj brez upora pokori za svoje grehe, a vse nič ne pomaga. Po prebivalstvu šibkejša Francoska si hoče za celo razdobje zavarovati napram žilavi sosedu ter jo neusmiljeno pritiska k tlom. — Anglija, v preteklih stoletjih največja nasprotnica Francije, misli nekoliko naprej ter se nikakor ne strinja s francosko uničevalno taktiko, seveda ne iz ljubezni do Nemčije, ampak iz stališča previdnosti za bodočnost. To angleško-francosko nasprotje prav pridno izrablja nemška publicistika. V 170. številki »Slovenca« navaja neki dr. H. pođ naslovom »Neizogibna vojska« brošuro »Der unvermeidliche Krieg zwischen Japan und Amerika« od Fr. Wenckerja v Stuttgartu. Par dni prej pa poroča »Neue Züricher Zeitung« v uvodniku o knjizici, ki je

izšla v Berlinu pod naslovom »Wer ist der Beherrscher Europas?« kjer slika neznan pisatelj grozeče rastočo moč Francije, ki bo zavlada Evropi. Take brošure nemškega izvora je treba sprejemati z največjo rezervno, ker so vse več ali manj nerodni poizkusi nemških publicistov, da splašajo — Anglijo, od katere upajo pomoči v svoji gospodarski kalamiteti. Razmere v Tihem oceanu res niso brez napestosti, a do vojne prav gotovo ne pride, ker jo bo ravno posebno stališče Anglije med Japonsko in Ameriko zadržalo. Če kdo danes sanja o političnem vodstvu Japonske nad 400 milijoni Azijatov, je ravno tako, kakor bi hotel spojiti Poljake, Ruse in Ukrajince. Anglija pomaga navidezno Nemčiji, ker potrebuje Francosko pri svojih diplomatskih spletkah, ki slonijo navadno na — kompenzacijah. Nemška publicistična kampanja ne bo ustvarila nobene vojne in tudi ne bo Nemčiji mnogo pomagala, dasi ni dvoma, da si bo nemški narod vsled svoje solidnosti in silne odporne sile sam prejkakor pomagal kakor marsikdo misli.

Gospodarstvo.

Še enkrat jeklarina v Guštanju.

Prevalje, 26. julija 1921.

Jeklarina grofa Vincenc Thurna na Ravnah pri Guštanju je pred vojno zaposlovala preko 600 delavcev. Blago, katero je izdelovala se je pošiljalo po celem svetu, slovelo je povsod radi kakovosti, a danes zgubila je skoraj vse svoj ugled, ker je blago vedno slabšeje. Kje leži vzrok, to lahko le preišče strokovnjak, naš strokovnjak. Da se je v najkrajšem času odpustilo preko 300 delavcev, ki danes tavajo po svetu, daje se krivdo marsikateri strani. Nekateri pravijo: država nima interesa za industrijo, zato ne uvede zaščitne carine, (op. deloma jo je, a premalo). Prav imajo tudi ti, a glavno bode pa to, ker je kakovost jako padla. Zakaj in kako, na to vprašanje je odgovor gori. Strokovnjak ima tu izreči sodbo. Kaj bode z ljudstvom, ako propade podjetje, to je treba rešiti. Trg Guštanj, ki leži med Dravogradom in Prevaljam, živi samo od tovarne, druge življenske možnosti nima. Ljudstvo se ne bavi s kako domačo industrijo, malih obrtnikov tudi nima, sploh nima nič, samo lepo lego, a od tega se ne živi. Gospod Savič, ki v beograjskem »Trg, glasnik« piše, da bi se tukajšnja jeklarina premestila v sredino države in to v Bosno, gotovo ni mislil na tukajšnji narod, ni se vprašal, kako bode ljudstvo živelo, kaj naj napravi tukajšnji kmet, ki tudi živi od tovarne, saj delavec je njegov odjemalec, drugega odjemalca ni, Maribor je predaleč, da bi kmet mogel svoj pridelek prodati tam, vožnja in tovarnina je predraga, a tu delavec pride kot kupec na dom. Tukajšnji kmet ne more hoditi sporedno s kmetom doli v bolj rodovitnih krajih s eno, delavna moč je dražja kakor tam. Tudi tega posestev ni taka, je po večini v goratem kraju, zato več truda in manje pridelka, a vendar plačati mora davek, celo razmeroma več kakor tam.

Ne vem ali bode državi ljubo, da bi tvorili obzid malkontenti. Mislim, da je vsekakor treba imeti ob meji moč, ki brani sovražniku vhod. Ta sovražnik ni uniformiran, ni vojak, ta sovražnik je netivo, katerega prizigajo Nemci in nemčurji z one strani meje ali pa pošiljajo svoje pionirje tu sem, da netijo ogenj na gmadi, katero sami skupaj nosimo, ker ne da država ono, kar je dolžna dati državljanom, to je življenje. Prebivalstvo Mežiške doline, po številu 18 tisoč, protestira proti nameri o selitvi jeklarne, protestira proti izjavam gospoda Saviča. Isto prebivalstvo zahteva, ako hoče država, da ji bodemo ščitili mejo proti upadom nemške sile, naj nam da življenje, a naše življenje je industrija, katero je treba temeljito prenoviti, t. j. tuj element ven, a domačega notri. Pa danes prevlada nas domačine tujec, vsa vodilna mesta ima v rokah tujerodec, kateri bo gotovo raje videl, da propade naša industrija, potem se bode naši državi cena industrijskega blaga narekovala iz tujine, razumljivo je zakaj mora biti lastnik naših industrijskih podjetij tujerodec ali celo plemič, ki sovraži dinastijo in državo, katero smatrajo le za molzno kravo. Mislim, da ako smo demokratska kraljevina, ni nam treba grofov, ki so v srcu le pripadniki aristokratske Avstrije. Nima li država toliko moči, da prisili te grofe zapustiti njih podjetja, katero so vstvarjali sužnji za modrokrvce, ki so naše dedove pretepalji z bičem, da so zadoščali svoji perversnosti. Podjetja naj se da narodu, narodnemu kapitalu, kateri ima življenj-

ske sile vstvarjati sebi in državi življenja.

Dr. R. Obersnei.

državni nadzornik jeklarne na Ravnah. V Vašem cenjenem listu z dne 23. julija t. l. je objavljen članek z naslovom »Zakaj jeklarina v Guštanju peša«. — Ker se nahajam baš danes v Ljubljani mi je zelo všeč da mi je mogoče informirati Vas takoj nekoliko natančneje o sproženem vprašanju.

Predvsem nekoliko pozitivnega odgovora na vprašanje samo. Jeklarina na Ravnah hira iz istih razlogov, radi katerih hira vsa naša domača industrija železa in jekla; torej tudi tvornica na Jesenicah, v Storah in v Zenici. Poslednja tvornica je ustavila 15. t. m. popolnoma svoj obrat in odpusti 400 delavcev, skoraj vse, kar jih ima. Odločitev pri drugih podjetjih bo odvisna od prihodnjih dni, zlasti od tega, ali finančni minister resnično in nemudoma uvede dodatek k carini na uvoz iz držav z devalvirano valuto in z industrijo, ki uporablja takozvani »dum-ping«. Ako finančni minister uvede to dopolnilno carino, in sicer vsaj napram Nemčiji in Avstriji in v najmanj roo odstotni višini temeljne carine, potem je verjetno, da bo zgrajen enkrat prepotrebni jez proti preplavljanju našega domačega trga s proizvodi tuje industrije, ki s pomočjo naše došedanje gospodarske politike uničuje naša podjetja. S tem sem podal v bistvu odgovor na vprašanje samostorbi se zanimal natančneje za zadevo, naj prečita moje članke v 4. in 7. številki letošnjega »Narodnogospodarskega Vestnika« in v »Njivi«, ki izide prihodnje dni.

Sedaj pa nekoliko pojasnila glede kakovosti blaga, ki se je jeklarina vrnilo. Jeklarina je svetovnoznana po svojem »jeklu v zabojih«, ki ga uporabljajo selski kovači na Balkanu in v orientu, pa tudi v nekaterih krajih Amerike, za izdelovanje poljedelskega orodja. To jeklo se je izdelovalo vedno le v takozvanih pudlarskih pečeh, in sicer iz 140 kg sirovega železa 100 kg jekla. Tako »pudlano« jeklo se odlikuje po izredni zvarljivosti. Po prevratu se je pojavilo v naši državi veliko povpraševanje po jeklu. Jeklarina na Ravnah bi se bila rada zadostila potrebi trga, a ni bilo mogoče dobiti potrebne množine sirovega železa. Vse države, ki producirajo sirovo železo, so takrat zaprle svoje meje izvozu sirovega železa in ga dovoljevale le proti posebnim kompenzacijam. Naša država, ki je imela v poljedelskih proizvodih prvovrsten kompenzacijski objekt, se je takrat na sirovo železo očitno desinteresirala. Vsa prizadevanja podjetja, da bi državo interesiralo za uvoz sirovega železa, so ostale brezuspešna. Jeklarina je morala radi tega, da z ostnki starih svojih zalog kolikor možno šteti, proizvajati jeklo v martinskih pečeh, kjer se poleg sirovega uporablja tudi staro železo. Seveda tako martinsko jeklo ni tako dobro zvarljivo kakor pudlano. Domači trg je pričel to jeklo odklanjati, čim je jeklarina zopet začela proizvajati pudlano jeklo, kar je bilo mogoče, odkar inozemstvo ne zabranjuje več izvoza sirovega jekla. Jeklarina je pa vse množine martinskega zabojnega jekla, ki so bile še na trgu, takrat zopet vzela nazaj, ker ji je bilo mogoče nuditi odjemalem zopet svoje prvovrstno pudlano jeklo. Da torej kakovost takratne fabrikacije ni ustrezala zahtevam, ki so se stavile z ozirom na svačasni izdelek, na tem so bile krive okolnosti, na katere ni podjetje, ne lastnik, ne uredništvo imelo nikakega vpliva.

Michel Zévaco:

"NOSTRADAMUS."

Z obličja skrivnostnega zdravnikarja je izginila radovednost in se umeknila človeku sočutja... Sočutja!... Nostradamus, Renaud, ta človek, ki se ga ni usmili živja duša, je v trenutku pozabil, da nosi na svojih ramah vse človeško gorje, kakor je nosil Krist svoj težki križ. Dobrotno se je nasmehnil, prijel umirajočega za roko in zamrmral:

»Poglejte me...«

Prestolonaslednik ga je pogledal.

»Zaupajte vame...«

»Zaupam,« je zahropel Franc.

Nostradamus se je sklonil še bliže k njemu. Izustil je čudne besede, ki jih je prestolonaslednik jedva razločil:

»To noč sem zaklical nekemu iz svoje celice, da je Kajm. Sreča je hotela, da sem prišel pravočasno. Pomirite se, vsočlanstvo, in zahvalite Boga, da me je pehnil fanatiški meščak v temnico. Gotovo je bilo to volja višjih sil, zakaj če me ne bi bilo tukaj, vas ne bi otelo nič na svetu...«

»A zdaj?« je dehnal nesrečnež.

»Zdaj, ko sem tu — boste živeli!«

V trenutku, ko je izrekel te besede, se je pokrkl Nostradamov obraz z nepopisno vedrostjo. In kakor hitro jih je začel bolnik, je izražalo njegovo lice le še brezmejno zaupanje. Gotovost, da ostane živ, ga je prešinila s svojo vročo silo. Povzdignil je oči klečniku ter se mu nasmehnil z neskončno hvaležnostjo, z brezumno blaženostjo človeka, ki se vrača iz brezdnega, odkoder ni vrnitve za druge ljudi.

Nostradamus je vzel iz jopiča majhno skatljico, odprl jo in ponudil princu belkasto krogeljico. Franc je željno pogoltnil. Skoraj hipoma je začutil, kako se mu vračajo moči in kako se dviga kvišku iz naročja smrti.

»Otet sem!« je zamrmral goreče. »Ne še,« je dejal Nostradamus smehljaje. »Zaužili ste le mogočen izvleček, ki ima nalogo okrepiti v vas pojemajoče življenje in ga podaljšati za nekaj ur.«

»A potem?« je vztrepetal princ, izkušaje se dvigniti. »Kaj bo potem, ko mine teh nekaj ur?«

»Ne bojte se! Saj sem vam rekel, da boste živeli. Teh nekaj ur je več ko dovolj, da vam pripravim —«

»Da mi pripravite —?«

»Nu da!« je dejal Nostradamus z mrkljim glasom. »Potrebno je, da veste: pripraviti vam moram protistrup!«

»Protistrup?!« je zatulil Franc. Potemtakem so me — — —
»Zastrupili!...«

(Dalje prih.)

Proda se:**VODNA MOČ 60—80 PH**

v bližini Bleda na pripravnem kraju na prodaj. Prostor pripraven za kako večje podjetje, kajti pred časom se je nahajala na istem mestu večja tovarna. Naslov pove uprava tega lista. 1548

SKORAJ NOV PISALNI STROJ

»ADLER«.

Pojasnila pri upravi tega lista. 1553

POSESTVO

četr št ure od žel. postaje, farne cerkve, šole in pošte na ravnini v najlepši občini v Kočevju v Staricah, se proda iz proste roke in po ugodni ceni. Isto se lahko z žetvijo, živino in z vsem pritrkljanimi takoj prevzame in meri 28 oralov. Gozdi so polni lesa in le 2—3 četr št ure oddaljeni od hiše. Les črn in bukov. Hiša, klet in hlev so zidani in pokriti z opeko. Vse v najboljšem stanju. Več se poišče pri posestniku Francetu Godetu v Koblerjih 28, Kočevje. 1535

POSESTVO

s hišo in gospodarskim poslopjem ter 16 oralov nivy, travnikov, gozdov in pašnjakov se vsled družinskih razmer iz proste roke takoj proda. Posestvo leži pol ure od kolodvora, šole (šolske in gimnazijske) fare in mesta Kočevje in se proda za 85.000 K. Več pove trgovec Ivan Hönigmann v Kočevju. 1541

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM.

dobrovpečljana na zelo prometnem prostoru v Mariboru, pripravno za vsako obrt ali trgovino na debelo, se pod ugodnimi pogoji odda. Vpraša se v Mariboru, Koroska cesta 48 pri lastniku hiše. 1563

Kupi se:**NOV ALI ŽE RABLJEN ELEKTROMOTOR.**

za vrtilni tok od 7—10 K 220 Volt. Ponudbe z navedbo cene je vposlati na Ignacij Česenj, elektrarna, Brod 7. St. Vid nad Ljubljano. 1556

ŽE RABLJENA PISARNIŠKA MIZA.

Ponudbe na upravo lista. 1558

Službe:**SAMOSTOJEN MIZAR**

želi radi stanovanjske zadrege premeniti mesto. Pripravljen je vstopiti kot samostojen vodja, kakor tudi k mojstru, ki bi mu mogel nakazati stanovanje. Vstopi povsod in takoj. Cenjene ponudbe pod »Vešč mizar« na upravo lista. 1551

5 MLADIH DELAVCEV

Prednost imajo absolventi obrtne šole ali oni, ki imajo obrtno izobrazbo. Kartonažna tovarna Bernas, Čopova cesta 16. 1555

SLUŽBE IŠČE GOSPODIČNA

vajena vseh pisarniških poslov, strojepisja in stenografije. Ima že 2 letno pisarniško prakso. Cenjene ponudbe prosim pod šifro 1557 na upravo lista. 1557

DOBRO IZURJENI KOVAČ

se sprejme s takojšnjim nastopom. Plača po dogovoru. Ponudbe na grajščino Kastel Nova Sela pri Kočevju. 1566

SPREJMEJO SE:

1 strojnik k lokomobilu, 1 žagar (gatrast), 1 delovodja k tovarni za lesene žeblice. Nastop 15. avgusta. Tovarna lesenih žeblic in parna žaga Müller, Plut in Vrščaj, Crnomeli, Slovenija. 1565

TRGOVSKEGA POMOČNIKA IN PRODAJALCO

izurjena, sprejme takoj A. Petek, Konjica. 1569

DVA URARSKA POMOČNIKA se takoj sprejmeta. Oskrba eventualno v hiši. Rudolf Bizjak, Maribor, Gosposka ul. 1564

Razno:**ZA »LJUBLJANSKI VELIKI SEMENJ«**

se ima izvršiti večje število različnih napisov, napisnih in reklamnih plošč. Dobri črkoslikarji, ki relikvirajo na ta dela, se pozivajo, da se prijavijo pri g. arh. Costaperaria, obratno ravnateljstvo južne železnice ob popoldanskih urah. 1561

Zenitne ponudbe:**KORESPONDENCA.**

Vsled pomankanja znanja, se želi mladenci, 27 let star, s stalno službo, ter lastnim domom, seznaniti z mladenko, pošteno in samostojno, njemu primernih let, ki bi mu bila sorodna po duši. Interesentje naj se oglašijo pod »Miri dom« na upravo Jugoslavije. 1560

„VERA“

roman O. Waldowe

je izšel v knjigi in stane broširan 20 K, vezan 26 K vplatno vezan 32 K.

I. Jugoslov. tovarna

za gumbe in kovinske predmete d. z. o. z. Slovenska Bistrica

Oferiramo

naše prvovrstne rožene gumbce v vsaki velikosti in po vsakem vzorcu s cenami brez konkurence

Zahtevajte cenike! Prodaja na veliko!

Dobra knjiga je najboljši prijatelj!**Lična knjiga je kras vsaki hiši!**

Zahtevajte cenik od

„Zvezne knjigarne“, v Ljubljani, Wolfova ulica 1.

Zahvala.

Vsled raznih neugodnih razmer smo bili podpisani primorani zapreti kavarno „Zvezda“. Cenjenim gostom in stalnim posetnikom kavarne izrekamo našo zahvalo s prošnjo, da nam v eventualnem slučaju ostanejo zvesti. Zagotavljajoč, da se bodo podpisani tudi v bodoče potrudili ustrezni v največji meri željam občinstva, bilježimo z odličnim spoštovanjem

Josip Ivančič in brata Sedej.

V Ljubljani, 30. julija 1921.

NA PRODAJ

imam sledeče vozove: koleselne, eno in dvo-vprežne, polkrite lovške vozove, prsna in komatna konjska oprava, istotam se proda tudi en glasovir.

Ivan Strelec, Celje
Samostanska ulica številka 2.

JANCIGAJ & GAGEL

LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 8.

priloga bombaž za pletenje nogavic v vseh barvah in debelosti, najeleganterje športne čepice od 40 K naprej, 835 kakor tudi različne čevlje in gamaše po najnižjih cenah.

Viktor Horvat

pletarski mojster

Radovljica — Gorenjsko.

Priporočam svoje pletarske izdelke kakor potne kovčge, košare, vseh vrst mize, stole, cvetlične košare, mizice za ročna dela, kakor tudi vsakovrstne izdelke iz rafije.

Moj izdelki se dobivajo v Radovljici št. 24, v Ljubljani Stari trg št. 21, kjer se tudi vsa naročila sprejemajo. Trgovci na debelo znaten popust. Za obilna naročila se prilogača

Viktor Horvat.**Naznanilo!**

Naznanjam cenjenim veletrgovcem in mlinarjem, da sem otvoril komisijsko in agenturno trgovino z vsemi deželnimi pridelki, kakor pšenico, moko, ovsem, mastjo, slanino itd.

Prejemam tudi v komisijo v moje skladišče razno sveže sadje, ter kolonijalna in špecerijsko blago.

Naročila se bodo strogo, solidno in točno izvršila, za koja se Vam priporoča

Jakob Hemler

Novi Sad Bačka, Futoška ulica 56.

Obvestilo.

Imam v zalogi vse sokolske potrebščine, kroje, telovadne obleke, čevlje, ovratnike gumbce za člane in članice.

Ceniki na razpolago!

PETER CAPUDER

Zdravo! Dobavitelj J. S. S.

IVAN SAX, Ljubljana, Stari trg 8

Trgovina s manufakturnim blagom in oblekami domačega izdelka priporoča

po znižanih cenah.**VEČ TESARJEV**

sprejme

IVAN ZAKOTNIK

mestni tesarski mojster

PARNA ZAGA

Ljubljana, Dunajska cesta štef. 46.

Fini bos. in herc. državni tobak.

cigare in cigarete po izvorni nizki ceni in vse vrste sadja po 200 do 500 K, za 100 kg. Bosanski pridelek! Zahtevajte cene!

Prvo bosansko izvozno podjetje

G. A. VASILJEVIĆ, Tuzla, Bosna.

Raznovrstno Böhlerovo jeklo

na drobno in debelo 1 in pol vagona zaloge, železne cevi za vodovode, paro kanalizacijo, (škotske) irske peči, betonsko železo dobavlja po tovarniških dnevni cenah

„PROMET“, teh. ind. podjetje

LJUBLJANA.

„Primorske pesmi“

Spisal IGO GRUDEN.

Broširan 24 K, vezan 30 K.

Izdala in založila

Zvezna knjigarna, Ljubljana,

Wolfova ulica štef. 1.

Promet

teh. in industrijsko podjetje

dr. z o. z.

v Ljubljani, Gradišče štef. 9.

jako poceni

zaradi premenjene dispozicije

proda

1 električni motor

17 P. S. 440 Volt, ca 1100 obratov,

izdelek Brown-Boweri z reostatom in drugimi pripadki.

1 električni motor

11 P. S., 300 Volt, ca 1200 obratov,

kompletan.

Za oba motorja se prevzame garancija za takojšnjo uporabljivost.

„Philligrafit“

siva barva proti rji

beli in črni emajl-lak, minij, i. dr. barve, kristalni boraks,

naftalin in drugo. Kemikalije v zalogi po jako nizkih cenah

„Promet“

teh. industr. podjetje, Ljubljana.

MALENKOSTI!

Spisal Ivan Albreht.

Cena 16 kron.

Izdala in založila

„Zvezna knjigarna“ v Ljubljani.

Stalno primerno stanovanje

brez kuhinje ali z soprojavo v centru ali na periferiji Ljubljane, iše mala rodbina za takoj. — Cena postranska stvar. Cenjene ponudbe na inž. Miljutin, Ljubljana, Pred Školjo 21./III.

Na prodaj!

Žaga s cirkularjem in mlina z dvema tečajema ob stalni vodi, zraven lepo gospodarsko poslopje s hlevom, dva in pol orala vinograda s kletjo in dobra stakalnica, sadonosi.

Naslov pri anončni družbi Aloma Company, Ljubljana, Kongesni trg 3.

Gostilničar

iz Primorske iše v najem ali na račun gostilno, pivo — vinotoč v katerem koli kraju Slovenije. Gre tudi kot poslovodja ali podobno.

Ponudbe pod »Gostilničar« na podružnično

lista v Mariboru.

Živi raki, veliki

izredna atrakcija za fine bifeje in gostilne. Komad po 4 in 2 K. Prvo bosansko izvozno podjetje

G. A. Vasiljevič,
Tuzla. Bosna.

Novo! Novo!**Moji zapiski**

z Dunaja

Spisal: Emil Štefanovič

Novo! Cena 2 1/2 din. Novo!

Koruza, ovas, moka

dobje se najpovoljnije sa skladišta kod

M. DIMIĆ, Zagreb
Jurišićeva 24.

RAZNAŠALCE

sprejme upravnistvo „Jugoslavije“ za Vodmatski okraj. Zglasiti se je v upravnistvu lista.

PREMOG

prvovrsten, spodnještajerski, primeren za industrije in za domačo porabo dobavlja na vagonih, kosovec, orehovec ali zdrob, po dnevni ceni, vsako množino. Ponudbe pod „Premog“ na upravnistvo lista.

Nagrobni spomeniki, grobnice, mavzoleji, marmornate plošče vseh vrst barv za oprave in stroje, luksuzni izdelki in dekoracije, kipi in portreti po fotografiji, cerkvena kot vsa stavbena dela

PRI KAMNOŠEŠKI INDUSTRIJI

Alojzlj Vodnik, Ljubljana

USTANOVljENO-LETA 1860.

Radioaktivno termalno kopališče

Toplice pri Novem mestu

zdravi reumatizmus, protin, neuralgijo, posledice zlomljenih kosti, ran in eksudate.

Sezona od 1. maja do 30. septembra.

Zel. post.: Straža-Toplice. Pojasnila daje ravnateljstvo.

Elektrotehnični obratovodja

z večletno prakso se takoj sprejme. Ponudbe s prepisom sprečeval in položeno izkušnjo z navedbo plače (prosto stanovanje, gorivo in razsvetljava)

na ravnateljstvo tovarne cementa Zidanimost.

Pozor! Brez konkurence!

Sprejema se vsaka množina nogavic na podplatenje.

CENE: z bombaževino 22 K, s svetlim sukancem podplatenje 30 K. Skladišče novih nogavic, kakor tudi bombaževine, ter svilenega sukanca za ročna pletenja po najnižjih cenah.

Sprejema naročila po meri

I. Mariborska strojna pletarna**IVO BARTA, Maribor**

Orožnova ulica št. 6.

Odgovorni urednik: Dominik Cebin.

Izdaja konzorcij dnevnika »Jugoslavija«.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.